

Euroopa Liidu
Nõukogu

Brüssel, 7. märts 2023
(OR. en)

Institutsioonidevaheline
dokument:
2023/0049(COD)

6896/23
ADD 5

ENT 38
MI 144
COMPET 151
IND 75
CHIMIE 14
AGRILEG 31
ENV 182
IA 33
CODEC 270

SAATEMÄRKUSED

Saatja:	Euroopa Komisjoni peasekretär, allkirjastanud Martine DEPREZ, direktor
Kättesaamise kuupäev:	27. märts 2023
Saaja:	Thérèse BLANCHET, Euroopa Liidu Nõukogu peasekretär
Komisjoni dok nr:	SWD(2023) 50 final
Teema:	KOMISJONI TALITUSTE TÖÖDOKUMENT MÕJU HINDAMISE ARUANDE KOMMENTEERITUD KOKKUVÕTE Lisatud dokumendile: Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega muudetakse määrust (EL) 2019/2009 seoses ELi väetisetoodete digitaalse märgistamisega

Käesolevaga edastatakse delegatsioonidele dokument SWD(2023) 50 final.

Lisatud: SWD(2023) 50 final

Brüssel, 27.2.2023
SWD(2023) 50 final

KOMISJONI TALITUSTE TÖÖDOKUMENT
MÕJU HINDAMISE ARUANDE KOMMENTEERITUD KOKKUVÕTE

Lisatud dokumendile:

**Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus,
millega muudetakse määrust (EL) 2019/2009 seoses ELi väetisetoodete digitaalse
märgistamisega**

{COM(2023) 98 final} - {SEC(2023) 99 final} - {SWD(2023) 48 final} -
{SWD(2023) 49 final}

Kommenteeritud kokkuvõte
Mõjuhindang järgmise ettepaneku kohta: Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega muudetakse ELi väetisetooteid käsitlevat määrust (EL) 2019/1009
A. Vajadus meetmete järele
Milles seisneb probleem ja miks on tegemist ELi tasandi probleemiga?
Väetisetoote määrust kohaldatakse alates 16. juulist 2022 ja selles on sätestatud õigusnormid, millega reguleeritakse ELi väetisetoote kättesaadavaks tegemist siseturul. ELis võivad väetisetoote tootjad vabalt otsustada, kas lasta oma tooted turule ühtlustatud toodetena (tooted, mis vastavad ELi väetisetoote määrusele), mis võivad siseturul vabalt liikuda, või ühtlustamata toodetena (tooted, mis vastavad asjaomases ELi riigis kohaldatavatele riiklikele õigusnormidele). Mõjuhindang käsitleb ELi väetisetoote (st väetisetoote määruse kohaselt turule lastud toodete) märgistamise digitaliseerimist. Väetisetoote määruses on märgistusnõudeid eelmise määrusega võrreldes palju rohkem. Samuti puuduvad etikettide vabatahtlikku digiteerimist käsitlevad normid ja seega ka miinimumstandardid, millega tagada teabe kvaliteet, kusjuures praegu on selle teabe digitaalselt esitamine vabatahtlik. Need asjaolud põhjustavad esimese probleemi, nimelt selle, et ELi väetisetoote etikette on kasutajatel raske lugeda. Peale selle kulub väetisetoote määruse kohaste ulatuslike märgistusnõuete täitmiseks palju ruumi, mis võib toodete tegelikku vaba liikumist takistada, sest mitmekeelsete etikettide äramahutamiseks on vaja väga palju märgistusruumi. Peale selle muutub sageli osa etiketil esitatavast teabest. Näiteks orgaaniliste väetiste puhul võib mitmesuguste toitainevormide sisaldus eri partides olla erinev olenevalt kasutatud sisendmaterjali kvaliteedist. Peale selle teevad mõned tööstusharus tegutsevad ettevõtjad enne toote lõppkasutajani jõudmist etiketid ümber, sest tooteid kas segatakse, pakendatakse uuesti või antakse neile uus tootemark. Samas on pakendamata müüdavate toodetega vaja iga kliendi jaoks kaasa anda konkreetset tema jaoks koostatud infoleht ja sellega kaasneb õigustamatu halduskoormus, võttes arvesse ka pakendamata toote müügi eripära. Need asjaolud põhjustavad teise probleemi, nimelt selle, et tootjatel on keeruline ELi väetisetoote etikette hallata.
Mida tahetakse saavutada?
Selle algatusega püütakse saavutada inimeste, looma- ja taimetervise, ohutuse ja keskkonna kaitse kõrge tase. Samuti püütakse tagada väetisetoote siseturu tõhus toimimine, milleks ühtlustatakse ELi 27 liikmesriigis kehtivaid õigusnorme. Täpsemalt peaks selle algatuse tulemusena paranema ELi väetisetoote etikettide loetavus ning ettevõtjatel peaks olema hõlpsam etikette nõuetekohaselt hallata.
Milline on ELi tasandi meetmete lisaväärtus (subsidiarsus)?
ELi riigid saaksid osa neist probleemidest lahendada riigi tasandil ja võtta selleks vastu oma õigusnormid, millega kehtestataks etikettide digiteerimise miinimumstandardid, kuna seda küsimust ei ole väetisetoote määruses veel puudutatud. Kuid see ei kõrvaldaks esimest kindlakstehtud probleemi, sest sama teave tuleks endiselt esitada füüsilisel etiketil. Selline lähenemine tooks vältimatult kaasa eri tavade järgimise kogu ELis ning looks takistuse siseturu toimimisele. See võib kaasa tuua ebavõrdsuse seoses võimaliku kulude kokkuhoiu ja teabe esitamisega. Samuti suurendaks see tööstusharu kulusid, sest tuleks kohaneda ELi eri riikides kehtivate märgistusnõuetega, mis omavahel lahknevad. Digietiketi nõuete kehtestamine ELi tasandil annab aga vastupidi lisaväärtust erinevate tavade ühtlustamise teel. Võrdsete tingimuste loomisega parandab selline algatus siseturu toimimist ning tagab ühtlasi kõrgetasemelise kaitse, mis on ka väetisetoote määruse eesmärk. ELi meetme lisaväärtuseks on ka võimalik mastaabisääst väetisetoote tööstuses. Digitaalse märgistamise nõuete ühtlustamine kogu ELis võib hõlbustada mitmekeelsete etikettide kasutamist ja toetada seega sama etiketiga toodete levitamist rohkem kui ühes ELi riigis.

B. Lahendused

Millised on poliitikavariandid eesmärkide saavutamiseks? Kas on olemas eelistatud poliitikavariant? Kui ei, siis miks?

Lisaks lähtestsenaariumile, mille kohaselt meetmeid ei võeta, on mõjuhinnangus kindlaks tehtud kolm poliitikavarianti (PV), mida saab omavahel kombineerida.

- **PV1** on ettepanek, et komisjon võtaks välja digitaalse märgistamise juhenddokumendi.
- **PV2** saab jagada viide eraldi varianti (**2a–2e**), mis võimaldavad mitmesugust hulka teavet esitada digietiketil.

Kõigi digitaalset märgistamist käsitlevate variantide puhul jääb valikuliseks, kas esitada valitud teave toote füüsilisel etiketil või digietiketil. Iga digitaalset märgistamist käsitlev variant kätkeb endas ka mõningaid aluspõhimõtteid lõppkasutajate kaitsmise ning digitaalse teabe juurdepääsetavuse, kättesaadavuse ja kvaliteedi tagamise kohta.

Lõpuks tehakse mõnes alltoodud variandis vahet kutseliste ja tavakasutajate vahel. Need variandid on lisatud, kuna mõjuhinnangus leiti, et nii see, *millist* teavet toote kasutajad oluliseks peavad, kui ka see, *kuidas* nad etiketti kasutavad, oleneb kasutajarühmast (kusjuures tavakasutajad, st hobiaednikud, kes ei kasuta väetisetooteid majandustegevuses, ei saa sageli etiketil esitatud tehnilisest teabest aru, ning kutselised kasutajad tuginevad etiketile üldiselt vähem).

- **PV2a** võimaldaks osa etiketil esitatavast teabest esitada ainult digitaalselt.
- **PV2b** võimaldaks osa etiketil esitatavast teabest esitada ainult digitaalselt, tehes vahet kutselistel ja tavakasutajatel.
- **PV2c** võimaldaks *enamiku* etiketil esitatavast teabest esitada ainult digitaalselt.
- **PV2d** võimaldaks *enamiku* etiketil esitatavast teabest esitada ainult digitaalselt, tehes vahet kutselistel ja tavakasutajatel.
- **PV2e** võimaldaks tavakasutajate jaoks esitada osa etiketil esitatavast teabest digitaalselt ning kutseliste kasutajate jaoks esitada *enamiku* etiketil esitatavast teabest digitaalselt.
- **PV3** võimaldab kogu etiketil esitatava teabe digitaalselt esitada pakendamata müüdavate toodete puhul ja selliste toodete puhul, mida ei müüda lõppkasutajatele (st mida kasutavad tööstuskasutajad, nt segude valmistajad, pakendajad, ümber pakendajad).

Eelistatud variant on **PV2a** koos variandiga **PV3**. Kui PV2a on ainult digitaalselt esitatava teabe ulatuse seisukohast kõige tagasihoidlikum, siis PV3 aitab märkimisväärselt tulemuslikult lahendada kaks probleemi, käsitledes teatavaid turusegmente, kus digitaalse märgistamisega kaasneks väike risk, aga suur mõju. See eelistatud pakett tagab kulude ja tulude seisukohast kõige tasakaalustatuma lähenemise ja võtab ühtlasi kõige enam arvesse digilõhet¹.

Millised on eri sidusrühmade seisukohad? Kes millist varianti toetab?

Konsultatsioonide käigus saadi kinnitust, et mõtet osa etiketil esitatavast teabest digiteerida toetatakse laialdaselt. Üldiselt said tootmisharu sidusrühmade väikese eelistuse PV2a ja PV2d (PV2d võimaldab kõige suurema osa etiketil esitatavast teabest digietiketile viia). Nende kahe variandi eelistamise vahe on seletatav eri ettevõtete digitaliseerituse erinevusega (74 % avaliku konsultatsiooni käigus vastajatest teatas, et nad juba esitavad tooteteavet digitaalselt).

ELi väetisetoodete etikettide üldise digiteerimise puhul eelistavad ametiasutused variante PV2a ja PV2b, eelkõige üleminekumudelina (st et edu saavutamise korral minnakse järk-järgult üle rohkem digitaalsele märgistamisele). Mis puudutab varianti PV2b, siis esines riiklikel asutustel laharvamusi seoses sellega, kui hästi

¹ Digilõhe on erinevus internetile vaba ligipääsuga ning selle kaudu pakutavaid teenusi kasutada oskavate inimeste ning nende inimeste vahel, kellele need teenused on kättesaamatud.

on võimalik eristada kutselisi ja tavakasutajaid. PV3 sai laialdast toetust kõigis sidusrühmades (kaasa arvatud tootmisharu, ametiasutused ja toodete kasutajad).
C. Eelistatud poliitikavariandi mõju
Millised on eelistatud poliitikavariandi (kui see on olemas, vastasel korral peamiste poliitikavariantide) eelised? Mõjuhinnaangus leiti, et eelistatud poliitikavariantide paketi korral on aastane kogutulu VKEdel puhul 6 857 eurot ja suurettevõtete puhul 62 833 eurot. Kokkuvõtte ületab allpool kindlaks tehtud kulud ning pikemas perspektiivis kulude kokkuvõtte eeldatavasti suureneb. PV2a pakutav võimalus esitada teatav teave ainult digitaalselt ning PV3 pakutav võimalus esitada kogu ettevõtjatele müüdavate toodete käsitlev teave digitaalselt toovad tootmisharu jaoks kaasa kulude kokkuvõtte järgmistel põhjustel: - tootjatele, sealhulgas VKEdel jääb vabadus otsustada, kas kasutada digitaalset märgistamist. Seega otsustaksid selle kasuks need tootjad, kes näevad kulude kokkuvõtte vähemalt keskmises või pikas ajaperspektiivis; - digietikette on odavam ajakohastada, seega on pikas perspektiivis oodata teataval määral kokkuvõtte, kuna etikette on vaja harvem trükkida. Seega vähendab eelistatud variantide pakett märgistamiskulusid ning loob ettevõtjatele võrdsed tingimused. Märgistamiskulud vähenevad nii seetõttu, et etiketile saab kokku panna rohkem keeli, kui ka seetõttu, et etiketi muutudes ei ole vaja seda uuesti trükkida. Mõjuhinnaang kinnitab, et mida rohkem etiketil esitatavat teavet (ja eelkõige kiiresti muutuvat teavet) lubatakse esitada digitaalselt, seda suurem on tootmisharus kulude kokkuvõtte. PV3 annab just seetõttu märkimisväärset kasu. Teiseks jääb PV2a kohaselt füüsilisele etiketile alles kogu ohutusteave. Kui füüsilisel etiketil esitatava teabe hulka vähendatakse, muutub ohutusteave paremini nähtavaks ning aitab seega kaitsta tervist ja keskkonda. Variantiga PV3 hõlmatud toodete eripära tõttu (st pakendamata tooted ning tooted, mis on ette nähtud omavahel segamiseks enne lõppkasutajani jõudmist) peetakse nende puhul kogu tooteteave, sealhulgas ohutusteave digitaalset esitamist vastuvõetavaks. Lõpetuseks on eelistatud variantide paketti lihtsam kohaldada ja selle täitmist tagada, sest kutselisi ja tavakasutajaid üksteisest ei eristata. Ka väetisetoote määruses ei tehta sellist vahet. See oleks tähendanud nii seda, et tootjad peaksid suunama oma tooted ühele neist kahest kategooriast, kui ka seda, et täitevasutused peaksid kontrollima, ega kutselistele kasutajatele ette nähtud tooteid ei müüda tavakasutajatele.
Millised on eelistatud poliitikavariandi (kui see on olemas, vastasel korral peamiste poliitikavariantide) kulud? Mõjuhinnaangus eeldatakse, et teave digitaalse esitamise kulud oleksid ükskõik millise konkreetse ettevõtte jaoks nii PV2a–PV2e kui ka PV3 puhul enam-vähem samad. Hoolimata tekkivatest ühelkordsetest kuludest (nt ruutkoodilugerite ost, etikettide ümberkujundamine; suurettevõtete jaoks hinnanguliselt 14 998 eurot ja VKEdel jaoks 1 796 eurot) ja jooksvatest kuludest (nt töötajate ümberõpe, seadmete kulumine ning tarkvara ja veebilehtede hooldus; suurettevõtete jaoks hinnanguliselt 2 700 eurot ja VKEdel jaoks 1 170 eurot) toob PV2a ja PV3 kombinatsioon eeldatavasti kaasa kulude kokkuvõtte (nagu eelmises punktis selgitatud).
Milline on mõju VKEdel ja konkurentsivõimele? Need poliitikavariandid, mis VKEdel ebasproportsionaalselt ebasoodsasse olukorda seavad, näiteks kohustuslikku digitaalset märgistamist pakuvad variandid, heideti kõrvale valiku tegemise varases etapis. PV2a ja PV3 üheskoos võimaldavad VKEdel digiajastust kasu saada ja võivad ühtlasi koormust vähendada samamoodi nagu suurettevõtete puhul. Tuleb siiski märkida, et suurettevõtete võrreldes esitavad VKEdel vähem tõenäoliselt oma toodete kohta teavet internetis, kuid see erinevus ei ole märkimisväärne. Avaliku konsultatsiooni tulemuste järgi esitavad oma toodete kohta digitaalset teavet juba 70 % VKEdel ja 79 % suurettevõtteid. See näitab, et VKEdel saavad vabatahtliku digitaalse märgistamise kasutuselevõtmisest väga tõenäoliselt kasu.

Võimalus viia etiketil esitatav teave füüsiliselt etiketilt digietiketile toetab nende ettevõtete konkurentsivõimet, kellel on probleeme seoses etikettide ruumipiirangutega. Kui vähendada selle teabe hulka, mis on kohustuslik esitada füüsilisel etiketil, võib see parandada väetisetoodete vaba liikumist kõigi 27 ELi liikmesriigi vahel. Võimalus lisada füüsilisele etiketile rohkemates keeltes teavet, viies osa teavet digietiketile, tähendaks, et toodete levitamine mitmes ELi riigis on kulutõhusam ning aitab seega kaasa suuremale investeerimisele ja mastaabisäästule.
Kas on ette näha märkimisväärsed mõju riigieelarvetele ja ametiasutustele?
Ei, kuigi ELi riikides võivad tekkida mõned kulud seoses uue määrusega kohanemisega. Kuid kuna neil juba on digikirjaoskus ja nad kasutavad oma kutsetegevuses digiseadmeid, ei ole see mõju/koormus märkimisväärne.
Kas on oodata muud olulist mõju?
Muud olulist mõju ei ole kindlaks tehtud.
Proportsionaalsus?
Eelistatud variant vastab proportsionaalsuse põhimõttele. See ei lähe eesmärkide saavutamiseks vajalikust kaugemale. Etikettide digiteerimine jääb vabatahtlikuks. Alati, kui seda kasutatakse, tuleb järgida digitaalse märgistamise üldpõhimõtteid, et tagada digitaalselt esitatava teabe kvaliteet ja juurdepääsetavus. See on kooskõlas lähenemisviisiga, mida rakendatakse kemikaalide (CLP-määrus) ja pesuainete digitaalse märgistamise korral, ning kui digitaalse märgistamise käigus on saadud rohkem kogemusi ja see on edukas, on edaspidi võimalik suurendada digitaalselt kättesaadava teabe hulka, mis võib veelgi suurendada lihtsustamise võimalikkust tootmisharus.
D. Järeelmeetmed
Millal poliitika läbi vaadatakse?
Uut määrust hinnatakse 2026. aastal toimuva väetisetoodete määruse toimivuse üldise hindamise raames.